

Skade, da jeg ellers let vilde være kommen til at see, at der stod noget Mere i Paragraphen, som havde en stor Betydning, nemlig de Ord: „Valgloven fastsætter det Nærmere angaaende Valgene.“ Det maa altsaa være det ærede Medlems Mening, at denne Sætning særligt skulde netop gaae paa Valgmaaden med Hensyn til Valgmandsvalgene; men deri har han Urret. Denne Sætning, der ikke først er kommen ind i denne Paragraph i den nu gjældende Grundlov, men som tildeels er optagen efter en noget tilsvarende Regel i den ældre Grundlov, omfatter naturligviis meget Andet end Valgmandsvalgene. Der er jo mange Ting, der skulle ordnes ved Valgloven foruden disse Spørgsmaal, om Valget af Valgmænd og Landsthingsmænd skal stee paa den ene eller den anden Maade; der er blandt Andet det vigtige Spørgsmaal om Ordningen af Valgfredsene. Det, som jeg tillod mig at anføre, troer jeg ikke, at det ærede Medlem skal have let ved at gjendrive, nemlig at Grundloven har givet en udtrykkelig Regel med Hensyn til den ene Art Valg, men ikke med Hensyn til den anden, og netop derved tilkjendegivet, at den Deel af Valgene, den har ladet uomtalt, skulde foregaae, saaledes som den høitærede Conseilspræsident udtalte, paa den Maade, som dog endnu maa siges at være den sædvanlige. Jeg skal dertil sige et Argument, der idag er bleven fremhævet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg), nemlig, at denne Grundlovens formeentlige Opfattelse af dette Spørgsmaal bekræftes hyderligere derved, at selve Grundloven i en midlertidig Bestemmelse har optaget nogle Valglovsbestemmelser, som skulle gjælde, indtil Valgloven blev vedtagen; naar man vil læse denne midlertidige Bestemmelse igjennem — det er den 5te — og vil sammenholde den med de deri citerede Bestemmelser i de ældre Valglove, er det uimodsigeligt, at den Valgmaade, Grundloven har villet med Hensyn til Valget af Valgmænd, har været den almindelige Majoritetsvalgmaade og ikke Forholdstalsvalgmaaden. Jeg tillod mig fremdeles at gjøre opmærksom paa, at det i og for sig vilde være mærkværdigt, om Grundloven skulde have tilfattet, at Valget af Valgmænd tildeels skulde stee paa en Maade, som kun kunde finde

Anvendelse med Hensyn til nogle af disse Valgmandsvalg, medens den ikke kunde finde Anvendelse med Hensyn til Andre. Dertil bemærkede det ærede Medlem, at det forholdt sig ikke saaledes, der var Intet til Hinder for, at den saakaldte Forholdstalsvalgmaade kunde komme til Anvendelse overalt, ogsaa hvor der kun skulde vælges eet Medlem; det var kun der ligegyldigt, om man brugte den ene eller den anden Valgmaade. Jeg anseer det for overslødigt nærmere at gjendrive dette Raisonnement; det gjør virkelig det ærede Medlems Skarpsindighed stor Ære. Endelig har jeg sagt, at det ærede Medlems Forslag vilde stride imod Grundlovens Aand. Det var navnlig dette, som mødte megen Mishag hos det ærede Medlem, der havde nogen Bæmselighed ved at begribe Aanden i en Lov. Jeg maa give det ærede Medlem Ret i, at Aanden er Noget, der ikke saaledes lader sig paavise, der ikke kan materielt gribes; men, fordi man ikke saaledes kan tage og føle derpaa, turde det dog vel være muligt, at man var istand til at finde Aanden, naar man søgte paa den rette Maade. Det er, troer jeg, ved en aandelig Virksomhed, gjennem Fornufts slutninger, at man vil komme til at fatte, hvad der er Aanden i en Lov som i andre Ting. Det ærede Medlem gjorde jo selv opmærksom paa nogle Betragtninger, gjennem hvilke jeg var kommen til, hvad der efter min Formening maatte siges at være den rette Aand i Grundloven. Han vilde imidlertid ikke erkjende det Berettigede i disse mine Betragtninger, idet han bemærkede overfor mig, at efter min Opfattelse maatte Grundloven have indført Klassevalg, medens Grundloven tværtimod havde opgivet Klassevalg, som man paa et tidligere Stadium af Grundlovsforhandlingerne havde tænkt at indføre. Det er ganske rigtigt, at, dersom man havde beholdt Klassevalg, var det fremgaaet endnu skarpere og tydeligere, hvad man egentlig havde for Sie i Grundloven; men jeg troer ikke, at det ærede Medlem vil nægte, at, uagtet man opgav Klassevalg, opgav man derfor ingenlunde heelt og fuldt den Tanke, der havde ført dertil. Det ærede Medlem saavel som flere andre ærede Medlemmer have netop flere Gange under de foregaaende Grundlovsforhandlinger fremsført